

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 66

12 Αὐγούστου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

«ΘΥΜΟΣ», «ΟΡΓΗ» ΚΑΙ «ΤΙΜΩΡΙΑ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ

1. Παρακαλῶ, ἀδελφοί μου χριστιανοί, νά προσέξετε τὰ ὅσα θά σᾶς πῶ σήμερα, σάν ἓνα ταπεινό κήρυγμα στήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή.

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός μᾶς μίλησε παραβολικά καί μᾶς εἶπε ὅτι πρέπει νά συγχωροῦμε τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἄλλων, γιά νά συγχωρέσει ὁ Θεός καί τὰ δικά μας ἀμαρτήματα. Καί τὰ ππαίσματα τῶν ἄλλων ἀπέναντί μας, ἀγαπητοί, εἶναι λίγα, ἐνῶ τὰ ἀμαρτήματα τὰ δικά μας ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ εἶναι πολλά καί μεγάλα. Εἶπε λοιπόν ὁ Κύριός μας στό σημερινό Εὐαγγέλιο γιά ἓναν βασιλιά, ὁ ὁποῖος θέλησε νά λογαριασθεῖ μέ τούς δούλους του στά χρέη τους. Ἔτσι τοῦ ἔφεραν ἓναν χρεώστη, ὁ ὁποῖος ὄφειλε δέκα χιλιάδες τάλαντα. Πολύ μεγάλο ποσό, γιά τήν ἐποχή μάλιστα ἐκείνη! Δέν εἶχε ὅμως τήν δύναμη ὁ χρεώστης νά τό πληρώσει, γι' αὐτό καί ὁ βασιλιάς διέταξε νά πωληθεῖ αὐτός καί ἡ γυναίκα του καί τὰ παιδιά του καί ὅλα ὅσα εἶχε, γιά νά πληρωθεῖ τό χρέος. Ἐπεσε ὅμως στά γόνατα ὁ χρεώστης δούλος καί προσκυνούσε τόν βασιλιά καί τόν παρακαλοῦσε νά τοῦ δώσει παράταση καί αὐτός μέ τόν καιρό θά ἐξοφλήσει τό χρέος του. Ὁ βασιλιάς τότε φάνηκε πολύ σπλαγχνικός καί ἔδειξε συμπάθεια στόν χρεώστη δούλο καί τοῦ χάρισε ἐντελῶς τό μεγάλο χρέος. Ἀκούστε ὅμως τήν συνέχεια, ἀδελφοί μου. Ὁ δούλος αὐτός συνάντησε ἓναν ἄλλο δούλο, πού τοῦ ὄφειλε ἑκατό δηνάρια, δηλαδή, ἓνα πολύ - πολύ μικρό ποσό σχετικά μέ τό δικό του πρώτο χρέος στόν βασιλιά. Τόν σταμάτησε λοιπόν καί τοῦ ζητοῦσε μέ σκληρότητα νά τοῦ δώσει ὅ,τι τοῦ ὀφείλει. Ὁ δεύτερος χρεώστης δούλος ἔπεσε στά γόνατα τοῦ συνδούλου του καί τόν παρακαλοῦσε νά δεῖξει ὑπομονή καί θά τόν ξεχρεώσει. Ἀλλά ὁ πρῶτος δούλος, ἄν καί προηγουμένως εἶχε λάβει τήν μεγάλη χάρη ἀπό τόν βασιλιά, ὅμως αὐτός δέν φάνηκε καθόλου σπλαγχνικός στόν δικό του χρεώστη. Τόν πήγε στόν δικαστή, τόν ἔριξε στήν φυλακή, μέχρις ὅτου ἐξαντλήσει τό χρέος του. Τήν σκληρή ὅμως αὐτή συμπεριφορά τοῦ ἀγνώμονα δούλου τήν ἀνέφεραν οἱ σύνδουλοι στόν βασιλιά. Καί ὁ βασιλιάς «θύμωσε» (στίχ. 34), τόν κάλεσε καί τοῦ μίλησε ἐλεγκτικά καί αὐστηρά καί τόν τιμώρησε γιά τήν ἀσπλαγχνία του. Τόν ἔριξε στήν φυλακή μέ τήν ἐντολή μάλιστα νά τόν βασανίζουν σάν φυλακισμένο, μέχρις ὅτου ἐξοφλήσει τό χρέος του.

Καταλαβαίνετε, ἀδελφοί χριστιανοί, ποιός εἶναι ὁ βασιλιάς τῆς παραβολῆς. Εἶναι ὁ Θεός μας, ὁ Ὁποῖος, γιά τήν πολλή Του ἀγάπη σέ μᾶς συγχωρεῖ τὰ ἀμαρτήματά μας, ὅποια καί ὅσα κι' ἄν εἶναι αὐτά, ἄν βέβαια μετανοοῦμε. Αὐτό ὅμως δημιουργεῖ καί σέ μᾶς τήν ὑποχρέωση νά συγχωροῦμε τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἀδελφῶν μας. Αὐτό εἶναι τό κύριο μήνυμα καί δίδαγμα τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ἐξ ἄλλου αὐτό, τό νά συγχωροῦμε δηλαδή τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἄλλων, τό λέμε στήν Κυριακή προσευχή μας, σάν προϋπόθεση γιά νά συγχωρηθοῦν καί τὰ δικά μας ἀμαρτήματα ἀπό τόν Θεό Πατέρα. «Καί ἄφες ἡμῖν – λέγουμε – τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».

2. Ἀλλά κάτι ἄλλο, ἀδελφοί, θέλω νά πῶ ἀπό τήν παραβολή τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Θέλω νά τονίσω κάποια μυστική ἀλήθεια ἀπό τό ἱερό κείμενο. Τήν πρώτη φορά, πού ὁ χρεώστης δούλος τῶν μυρίων τάλαντων ζήτησε ἀπό τόν βασιλιά μέ πολλή ταπείνωση νά τόν εὐσπλαγχνιστεῖ, ὁ βασιλιάς – δηλαδή ὁ Θεός μας – φάνηκε πολύ-πολύ εὐσπλαγχνικός καί τοῦ συγχώρησε τό χρέος. Τήν δεύτερη ὅμως φορά πού ὁ ἴδιος δούλος ἔδειξε ἀσπλαγχνία στόν σύνδουλό του, ἔκανε τόν βασιλιά – δηλαδή τόν Θεό μας – νά «θυμώσει», λέγει τό κείμενο, καί νά τοῦ φανεῖ πολύ αὐστηρός καί νά τόν τιμωρήσει σκληρά. Καί νά τί θέλω τώρα νά πῶ: Ὁ Θεός τήν πρώτη φορά μᾶς παρουσιάζεται μέ πολλή ἀγάπη καί εὐσπλαγχνία, ἀλλά τήν δεύτερη φορά μᾶς παρουσιάζεται μέ θυμό καί μέ ὀργή πρὸς τόν ἀσπλαγχνό δούλο του καί τόν τιμωρεῖ σκληρά μέ φυλακή – δηλαδή μέ κόλαση.

Τί λοιπόν; Τρέπεται καί μεταστρέφεται ὁ Θεός καί ἀπό ἀγάπη τήν μιά φορά, θυμώνει τήν ἄλλη φορά καί ὀργίζεται καί τιμωρεῖ; Ὁχι, ἀγαπητοί μου! Ὁ Θεός εἶναι ἄτρεπτος, ὁ Θεός εἶναι πάντοτε ἀγάπη. Ἀλλά ἡ ἀγαπητική Του Χάρη, πού εἶναι θεϊκή καί ἄκτιστη, γίνεται δεκτὴ

από μᾶς ανάλογα μέ τήν δική μας ψυχική καθαρότητα. "Όταν ἡ καρδιά μας ἔχει μίσος καί σκληρότητα πρὸς τόν ἄλλον, τότε δέν μπορεῖ νά ἔρθει καί νά κατοικήσει σ' αὐτήν τήν φθονερή καρδιά ἡ θεϊκή ἀγάπη. Αὐτό ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τό λέμε ὅτι ὁ Θεός μᾶς ἀποστρέφεται, ὅτι θυμώνει καί ὀργίζεται ἐναντίον μας. "Ε, λοιπόν, ἡ Ἁγία Γραφή, γιά νά ἐκφράσει θεολογικές ἀλήθειες, μεταχειρίζεται τήν γλώσσα τῶν ἀνθρώπων. «Ἀνθρωπομορφισμός» λέγεται αὐτό. "Ετσι στήν Ἁγία Γραφή, ἀλλά καί στά ἱερά τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας μας συναντᾶμε ἐκφράσεις πού μιλᾶνε γιά θυμό καί γιά ὀργή τοῦ Θεοῦ. Ὁ ψαλμωδός λέγει: «*Κύριε, μή τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδέ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με*». Στήν Παράκληση τῆς Παναγίας Προυσιωτίσσης ὁ ὑμνωδός λέει στήν Παναγία: «*Τήν ὀργήν τοῦ Υἱοῦ Σου καί τήν ἀγανάκτησιν, Παρθένε, πρόφθασον*». "Ἡ ἀκούμε στήν Θεία Λειτουργία τόν ἱερέα νά λέγει νά μᾶς σώσει ὁ Θεός «*ἀπό πᾶσαν θλίψιν καί ὀργήν*». "Όταν λοιπόν, χριστιανοί, στά ἱερά μας κείμενα διαβάσετε ἢ ἀκούτε γιά θυμό καί ὀργή τοῦ Θεοῦ, θά τό ἐννοεῖτε αὐτό ὅτι ὁ Θεός μᾶς παίρνει τήν Χάρη Του. Καί δέν ὑπάρχει μεγαλύτερο καί χειρότερο κακό ἀπό αὐτό, τό νά μᾶς πάρει ὁ Θεός τήν Χάρη Του. Ἀλλά θέλω κάποια ἐξήγηση νά δώσω σ' αὐτό πού εἶπα: Δέν μᾶς παίρνει ὁ Θεός τήν Χάρη Του, γιατί ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι σάν τόν ἥλιο, πού ἀνατέλλει γιά ὅλους. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, μέ τά πονηρά μας ἔργα πού κάνουμε, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι καταστήσαμε τόν ἑαυτό μας ἀνάξιο γιά τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ. Γιατί, κατά τήν πατερική διδασκαλία, δέν μπορεῖ τό θεϊκό νά συγκατοικήσει μέ τό ἀμαρτωλό! Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι κάναμε τόν ἑαυτό μας ἀνάξιο νά δεχτεῖ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, σάν κάποιον πού κλείνει τά παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του καί δέν μπαίνει σ' αὐτό τό φῶς τοῦ ἡλίου.

3. Στήν Ἁγία Γραφή, ἀδελφοί χριστιανοί, ἀλλά καί στήν ἀνθρώπινη ζωή μας, ἐφαρμόζεται αὐτό τό δόγμα, αὐτή ἡ ἀλήθεια: ΑΜΑΡΤΙΑ – ΤΙΜΩΡΙΑ. ΜΕΤΑΝΟΙΑ – ΣΩΤΗΡΙΑ. Μάθετε ἀπ' ἔξω τήν ἔκφραση αὐτή τῶν τεσσάρων λέξεων, γιατί εἶναι ἡ βάση τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης. Πάνω σ' αὐτό τό σχῆμα πλέκονται τά βιβλικά γεγονότα. Ἡ ἀμαρτία φέρει τήν τιμωρία. "Όχι ὅτι ὁ Θεός τιμωρεῖ, ἀλλά ἀφοῦ ἐμεῖς μέ τά πονηρά μας ἔργα κάναμε πέρα τόν Θεό, τό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀποστασίας μας εἶναι τό νά μᾶς ἔρθει μόνη τῆς ἡ τιμωρία. Δέν μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεός, ἀλλά τά ἔργα πού κάνουμε, αὐτά τά ἀμαρτωλά μας ἔργα μᾶς τιμωροῦν. Καλά τό εἶπε ἀπό παλαιά ὁ προφήτης Ἰερεμίας: «*Θά σέ παιδεύσει ἡ ἀποστασία σου καί θά σέ ἐλέγξει ἡ ἀμαρτία σου*» (Ἰερ. 2,19). Δηλαδή, ὅπως τό ἔλεγε ὁ μακαριστός π. Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος, ὁ καταγόμενος ἀπό ἐδῶ κοντά μας, ἀπό τήν Καλαμάτα, μέ τό ἐξῆς ἐντυπωσιακό παράδειγμα: Τά μικρά παιδά – ἔλεγε – ἔβρισκαν παλαιότερα στά χωράφια χειροβομβίδες καί τίς ἔπαιρναν στά χέρια τους καί τίς ἔπαιζαν, μή γνωρίζοντας ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνες. Καί οἱ χειροβομβίδες ἐκρηγνύονταν καί σκότωναν τά παιδιά. "Ετσι καί ἐμεῖς! Παίζουμε μέ τήν ἀμαρτία, χαιρόμαστε μ' αὐτήν καί αὐτή ἡ ἀμαρτία τελικά εἶναι πού μᾶς καταστρέφει.

Ἀδελφοί μου, ἀμαρτήσαμε. Καί ἡ ἀμαρτία, εἶπαμε, φέρνει τήν τιμωρία. Ἀλλά ἡ μετάνοια φέρνει τήν σωτηρία. Μᾶς ἀπομένει λοιπόν ἡ μετάνοια, γιά νά σωθοῦμε ἀπό τά μεγάλα κακά, πού ἔρχονται ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἀμαρτιῶν μας. Μετάνοια, ἀδελφοί μου, μετάνοια! Νά τί σημαίνει μετάνοια: Νά πᾶμε νά ἐξομολογηθοῦμε τά ἀμαρτήματά μας· κάθε Κυριακή νά πηγαίνουμε στήν Ἐκκλησία, γιά νά λειτουργοῦμαστε καί νά παίρνουμε τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ· νά προσευχόμαστε καί ἰδιαίτερα νά προσευχόμαστε στήν Παναγία, γιατί ἔχει ἔχει ἕνα μυστικό γλυκασμό καί μιᾶ ἰσχυρή δύναμη ἡ προσευχή στήν Παναγία· ὅλα τά σπίτια νά ἔχουν τό ἅγιο Εὐαγγέλιο καί νά διαβάζουμε ἀπ' αὐτό ἕνα κομμάτι καθημερινά· καί ἀκόμη νά διαβάζουμε τούς βίους τῶν ἀγίων μας, γιά νά βλέπουμε πῶς ἔζησαν αὐτοί καί νά τούς μιμοῦμαστε ὅσο μᾶς εἶναι δυνατόν. Μετάνοια, χριστιανοί μου, μετάνοια! Αὐτό εἶναι πού θά σώσει τίς οἰκογένειές μας καί τήν μεγάλη μας οἰκογένεια, τήν ἀγαπημένη μας πατρίδα τήν Ἑλλάδα, ἀπό τίς καταστροφές πού μᾶς φέρει ἡ ἀμαρτία ὄλων μας, ἀρχόντων καί ἀρχομένων. Ναι, ἡ ἀμαρτία καί ἡ γενική ἀποστασία μας ἀπό τόν Θεό, αὐτή εἶναι ἡ αἰτία ὄλων τῶν κακῶν. Αὐτό εἶναι τό κήρυγμα τῶν Προφητῶν καί τῶν Ἀποστόλων. Καί δέν φορέσαμε ἐμεῖς τά μαῦρα καί δέν γενήκαμε ἱερεῖς γιά νά κηρύξουμε ἄλλο Εὐαγγέλιο καί ἄλλη θεολογία ἀπό αὐτή πού διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή. Καλύτερα νά πᾶμε νά πνιγοῦμε παρά νά ἀλλάξουμε, ἔστω καί στό παραμικρό, τήν θεολογία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τήν διδασκαλία τῶν ἀγίων Πατέρων μας. – Μακάρι, χριστιανοί μου, μέ τήν βοήθεια τῆς Παναγίας μας, μακάρι νά στραφεῖ ἡ καρδιά μας μέ θερμό πόθο καί μέ δυνατή ἀγάπη στόν Θεό μας καί νά νοιαζόμαστε καί νά ἀγωνιζόμαστε γιά τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας καί γιά τήν ἀπόλαυση τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, τοῦ γλυκυτάτου Παραδείσου, ΑΜΗΝ. Καλή Παναγιά!

Μέ πολλές εὐχές, † Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἰερεμίας